

Patientinformation

Cytostatikautsöndring

Största mängden av cytostatika försvinner ur dina kroppsvätskor som blod och urin redan inom ett dygn efter din behandling. Men det kan finnas låga koncentrationer av cytostatika kvar i kroppen i mer än 7 dygn. Studier har visat att det finns rester i alla kroppsvätskor men framför allt i urin, blod, avföring och kräkningar. I svett, saliv och sädesvätska finns däremot ringa rester. Får du cytostatika i tablettform under en längre tid utsöndrar du läkemedlet hela behandlingsperioden.

Med tanke på att cytostatika är ett cellpåverkande läkemedel hanteras kroppsvätskor på sjukhus som riskavfall. Detta för att skydda personalen som exponeras dagligen. Hemma bör kroppsvätskorna hanteras med försiktighet men eftersom exponeringen hemma är under begränsad tid påverkas du och dina anhöriga inte alls i samma utsträckning. Informera dina anhöriga och vårdgivare (exempelvis hemtjänst och sjukvårdspersonal) du kommer i kontakt med om att du behandlas med cytostatika.

Vi vill nu ge dig några råd att följa efter din behandling

Var noga med din handhygien, tvätta alltid händerna med tvål och vatten efter toalettbesök eller hantering av kräkning. Vid spill av urin, kräkning, blod och avföring ska du torka upp det med engångsmaterial och rengöra ytan med rengöringsmedel och vatten. Lägg i plastpåse som försluts och kastas direkt i sophantering. Om någon annan hanterar dina kroppsvätskor bör hen använda engångshandskar.

Urin och avföring

- Sitt ned när du kissar för att undvika spill.
- Spola med nedfällt toalettlock 2 gånger efter toalettbesök.
- Tömnda kateterpåsar, tappningskatetrar, stomipåsar och blöjor/inkontinensskydd ska läggas i plastpåse som försluts och slängs direkt i sophanteringen.
- Om man använder mulltoalett, "utedass", torrtoalett etcetera strös kalk eller toalettströ efter besöket.

Kräkningar

Använd helst kräkpåse som försluts och slängs direkt i sophanteringen. Annars ska du rengöra kärlet Du kräkts i noga med vatten och rengöringsmedel. Kräks du i toaletten ska du spola med nedfällt toalettlock 2 gånger. Rengör sedan toaletten med rengöringsmedel.

Svettningar

Om du svettas så att kläder och lakan blir blöta bör du duscha och byta kläder och sängkläder. Vid kraftig svettning bör du undvika dela säng med småbarn till utsöndringsperioden är över. Byt då sängkläder innan ni delar sovplats.

Sexuell kontakt

Cytostatika kan finnas i sädesvätska upp till 72 timmar efter given behandling. Under denna tid är kondom lämpligt att använda vid samlag. Kondom minskar även risken för infektioner och sveda i sköra slemhinnor. Graviditet bör undvikas under hela behandlingsperioden, gäller både kvinnor och män, eftersom det kan påverka fosteranlag negativt. Spermier påverkas av behandlingen i upp till 12 månader.

Tvätt

Tvätta textilier som fått spill av kroppsvätskor direkt i tvättmaskin, helst skilt från annan smutstvätt. Använd vanligt tvättmedel. Om det inte går att tvätta direkt ska textilierna förvaras i tillsluten plastpåse.